

Datum
2019-04-26

Adress

Diarienummer
GYVF-2019-433

Yttrande

Till
Kommunstyrelsen

Remiss angående motion av Magnus Olsson (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD) om att testa och utveckla ansiktsigenkänning på Malmö stads skolor

STK-2019-120

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har tagit del av motion av Magnus Olsson (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD) om att testa och utveckla ansiktsigenkänning på Malmö stads skolor. Sammantaget bedömer nämnden att ett införande av ansiktsigenkänning inte står i rimlig proportion till behovet i dagsläget. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden menar vidare att det är angeläget att invänta resultatet av Datainspektionens granskning av liknande projekt i Skellefteå kommun.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden föreslås att föreslå kommunfullmäktige att besluta att avslå motionens yrkanden.

Yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har fått i uppdrag att avge yttrande om en motion av Magnus Olsson (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD) om att testa och utveckla ansiktsigenkänning på Malmö stads skolor. Ärendet har handlagts i samråd med ansvarig handläggare på grundskoleförvaltningen. Innehållet i motionen och gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens synpunkter på motionen beskrivs enligt nedanstående redovisning.

Motionens innehåll

Magnus Olsson (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD) föreslår att kommunstyrelsen och grundskolenämnden får i uppdrag att, tillsammans med berörda förvaltningar, ta fram ett förslag om att testa och utveckla ett system med ansiktsigenkänning i skolmiljö på Malmös skolor. Motionärerna yrkar på att ett projekt som genomförts i Skellefteå kommun ska ligga

till grund för uppdraget. Skellefteå kommun genomförde hösten 2018 ett pilotprojekt i en gymnasieklass där man använde sig av ansiktsgenkänning för att registrera elevernas närvaro. Projektet syftade till att ge lärarna mer undervisningstid genom att undvika att lektionstid tas upp av tidskrävande närvarorapportering. Istället användes en kamera för att registrera tidpunkten när eleverna gick in i klassrummet.

Motionärerna menar att Malmö stad nu har en möjlighet att leda utvecklingen med framtidens klassrum och trygga skolmiljöer genom att testa ansiktsgenkänning. Enligt motionens yrkanden kan tekniken användas för att både registrera elevers närvaro och för att säkerställa att obehöriga inte vistas i skolmiljön.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens överväganden

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens digitaliseringsarbete syftar till att underlätta och stödja verksamheterna i det dagliga arbetet och detta sker i huvudsak på tre nivåer; teknisk, administrativ och pedagogisk/didaktisk. Digitaliseringsarbetet i nämndens verksamheter utgår från skolverkets nationella digitaliseringsstrategi för skolväsendet. Tekniskt har gymnasieenheterna numera ett så kallad 1–1 förhållande medan vuxenutbildningen har det i vissa delar. Inom administration ligger fokus på effektivisering, tidsbesparing och GDPR. Inom pedagogik/didaktik är fokus lärande, både i en digitaliserad värld och för att leva i en digitaliserad värld. Med andra ord ligger fokus på elevernas lärande och hur skolan bäst kan lära ut med hjälp av digitala verktyg samt för att eleverna ska vara väl rustade för en digitaliserad värld.

I motionen föreslås att ett system med ansiktsgenkänning i skolmiljö testas på Malmö stads skolor. Ansiktsgenkänningsteknik är en digital teknik som används för att identifiera eller verifiera en viss person utifrån en digital bild. De uppgifter som behandlas vid identifieringen av en viss person via bild eller film utgör så kallad biometrisk data. I dataskyddsförordningen finns särskilda bestämmelser om biometrisk data och dessa uppgifter anses vara särskilt skyddsvärda. Behandling av sådana känsliga uppgifter är som utgångspunkt förbjuden enligt dataskyddsförordningen men kan tillåtas om de registrerade har lämnat sitt samtycke till behandlingen av de känsliga personuppgifterna för ett specifikt ändamål.

När förvaltningen inför systemstöd som ska möta och baseras på myndighetsutövning klassificeras detta med hög prioritet på funktionalitet. Nämndens ansvarar för att systemen uppfyller lagkrav och informationssäkerhet är av stor vikt vid införande av systemstöd. Förvaltningen har ett upphandlat system för närvaroadministration, i vilket registrering av elever sköts. Det sker löpande en dialog med leverantören och förvaltningen följer de utvecklingsinsatser som leverantören planerar för. Att avvakta leverantörernas införande av en eventuell hantering kring biometrisk data för att stödja närvaroregistrering innebär att leverantörerna har ansvaret för att sätta upp en miljö som följer lagkrav och funktionalitet.

För närvarande används elektroniska passersystem med taggar eller liknande för att förhindra att obehöriga får tillträde till de kommunala gymnasieskolorna. Att ansiktsgenkänning skulle

öka behörighetskontrollen jämfört med taggssystem bedöms vara marginell. Risken för att obehöriga personer kommer in igenom en öppen dörr anses förekomma även vid system med ansiktsigenkänning. Till detta ska även den ekonomiska aspekten för att införa ett nytt system beaktas.

Motionärerna hänvisar i sitt yrkande till rapporten *Future Classroom*, i vilken Skellefteå kommuns projekt utvärderats. I rapporten beskrivs flera juridiska och etiska utmaningar vid ett eventuellt införande av system med ansiktsigenkänning i större skala. Därutöver beslutade Datainspektionen i februari 2019 att granska Skellefteå kommuns personuppgiftsbehandling vid projektet med ansiktsigenkänning för närvarokontroll, samt eventuell planerad användning av denna teknik framöver. Rättsläget för att använda denna teknik i skolan utvärderas alltså för närvarande nationellt. Vidare kommer läraren fortsatt behöva registrera närvaron manuellt för de elever som inte lämnar sitt samtycke till registreringen av olika skäl, exempelvis elever med skyddad identitet. Därmed bedöms det vara tveksamt att metoden minskar administrationen för lärarna i realiteten eller att den i högre grad säkrar att inga obehöriga vistas i skolmiljön jämfört med nuvarande system. En grund i dataskyddsreglerna är att en personuppgiftsbehandling ska vara proportionell i förhållande till behovet av behandlingen och bedömningen i detta fall är att ett införande av ansiktsigenkänning inte står i rimlig proportion till behovet.

Sammantaget bedömer GVN att ett införande av ansiktsigenkänning inte står i rimlig proportion till behovet i dagsläget. Nämnden menar vidare att det är angeläget att invänta resultatet av Datainspektionens granskning och ett eventuellt fortsättningsprojekt i Skellefteå kommun.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås GVN föreslå kommunstyrelsen att yrka på avslag gällande motionens yrkanden.

Ordförande

.....
Juan-Tadeo Espitia
.....

Förvaltningsdirektör

.....
Lars Rehnberg
.....

Reservation från Linus Nilsson (SD)